"ఈరోజు గడిస్తే"

"రైలు ఆగిందా?" అని, ఆదుర్దాగా అడిగాడు తండ్రి, అప్పుడే గుమ్మంలో అడుగు పెడుతూన్న కొడుకొను చూసి.

"ఆఁ!" అంటూ నీరసంగా ముభావంగా జవాబు చెప్పాడు కృష్ణారావు. మేడమెట్ల దగ్గర చెప్పులు విడిచివచ్చి హాల్లో కూర్చున్నాడు. గుండె పగిలిపోతున్నట్లనిపించింది. రెండు చేతులతో తల గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. కాని, ఏమీ మాట్లాడలేదు. చేతుల్లో కాగితాలు సరిచూసుకుంటూ తండ్రి లేచి మేడమీదకు వెళ్ళాడు. హాల్లో గడియారం ఎనిమిది కొట్టింది.

కృష్ణారావు అప్పుడే భార్య కుముదాన్ని రైలెక్కించి వచ్చాడు. కుముదం పురిటికి పుట్టింటికి వెళ్ళ్తోంది. అంటే ఇంకా ఆరునెలలదాకా తిరిగి రాదన్నమాట. ఈ ఆరు నెలల్లో తనకి సెలవు దొరికి తను కుముదాన్ని చూడటానికి వెళ్ళగల్గుతాడన్న ఆశ అతనికేమీ లేదు. ఒక్కరోజు సెలవడిగినాసరే, అతని మేనేజరు ముఖం అదోలా పెట్టుకుంటాడు. అంచేత అసలతనికి సెలవడగాలనే అనిపించదు.

పెండ్లయిన ఈ ఆరేళ్ళలోనూ ఇన్నాళ్ళు కుముదాన్ని విడిచివుండవలసిన అవసరమెప్పుడూ కలుగలేదు. పుట్టింటి కెప్పుడైనా ఒక్కత్తె వెళ్ళినా, వెళ్ళిన అయిదారు రోజులకే మళ్ళీ తిరిగొస్తుండేది. ఈసారి ఎందుకో అతనికి చెప్పలేని

బెంగపట్టుకున్నది. కుముదం ఒక్కతె వెళ్ళిపోగానే ఇల్లంతా బావురుమంటున్నది. హాల్లో కూర్చున్న అతనికి లోపలనుంచి కుముదం గొంతు సన్నగా వినబడుతున్నట్లే వున్నది.

ఏమీ తోచక, బల్లమీద పేపరు తీసుకుని చూడడం మొదలెట్టాడు. ఒట్టినే కూర్చోలేక పత్రిక ముఖానికడ్డం పెట్టుకోడం! చూపులు వార్తలమీదే వున్నా ఆలోచనలు మాత్రం ఎక్కడెక్కడికో పోతుంటాయి.

హృదయంలో నిండుకొన్న ఈ శూన్యత ... వేయి సూదులు గుచ్చుకొంటున్నట్లున్న ఈ బాధ ... ఇది మరచిపోవడం యెలా? ... ఈరోజు గడిస్తే ఈ బాధ అలవాటు కావచ్చు, అమితమైన ఆవేదన కలిగినప్పుడల్లా అతను అల్లాగే అనుకుంటూ వుంటాడు. ఈ ఒక్కరోజు గడిస్తే! ఈ ఒక్క రోజు ఈ బాధ ఓర్చుకోగలిగితే! రేపు ఈ బాధ ఇంత తీవ్రంగా వుండదు.

ఎంత తీవ్రమైన బాధకైనా మనిషి క్రమంగా అలవాటుపడిపోతాడు. ఓర్చుకోగల్గుతాడు. లేకపోతే అసలు జీవించనేలేడేమో! అదే అతని నమ్మకమూ, అనుభవమూ. కాని, ఈ ఒక్కరోజు మాత్రం!

అతనికి ఏమిటేమిటో జ్ఞాపకం రాసాగినవి. ఎప్పుడో ఎవడో గోసాయి, వద్దంటుంటే, బలవంతంగా, చేయి చూసి చెప్పాడు:

"నీ భార్యకి తొలికాన్పు గండం, జాగ్రత్తగా వుండాలి. తాయెత్తు కట్టించుకుంటావా?" — అని.

అప్పుడతను వినిపించుకోలేదు. కాని, ఆ మాటలే ఇప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చి, గుండె అదురుతోంది. తనకి జాత కాల్లో నమ్మకం వుందని కాదు, అయినా...అయినా...

కుముదం వెళ్లేటప్పుడు సంతోషంగా వెళ్ళివుంటే తనకింత బాధగా వుండేది కాదు. ఇంత బెంగపడేవాడు కాదు. ఆఖరికి కుముదం తనమీద కోపం గట్టిగా ప్రకటించి చీకాకు పడినా, తనకింత బాధవుండేది కాదు. అందరు ఆడవాళ్ళలాగా గట్టిగా నోరుచేసుకొని కంట తడిపెట్టుకొనివుంటే, అందరి లాగే ఏ కొత్త చీరో, రవికో, కొని ఆమకుగున ఆమెను సముదాయింపగలిగుండేవాడు. కాని, కుముదానిదా పద్ధతి కానేకాదు. పల్లెత్తుమాట అనకుండా, కళ్ళతోనే మనిషిని ఆరువేలమైళ్ళ దూరంలో వుంచడం ఆమెకే చేతనవునేమో!

నిన్నమాత్రం ముక్తసరిగా మూడేమాటలు మాట్లాడి నది. ఆఫీసులో అంతా కలిసి సినిమాకి వెళ్ళాలనుకున్నారు; వెళ్ళారు. తనూ వెళ్ళాడు. తను రానన్నా, వాళ్ళు వినిపించు కోలేదు. వెళ్ళక తప్పలేదు.

రాత్రి పదిగంటలకి ఇంటికి వచ్చేసరికి తను అను కున్నట్లుగానే కుముదం ఒక్కతె, తనకోసం కనిపెట్టుకున్నట్టు కూర్చుంది. ఇంట్లో చెప్పకుండా వెళ్ళడం తనకెప్పుడూ అలవాటు లేదు. కంగారు పడతాకేమోనని అనుకుంటూనే వున్నాడు. వెళ్ళగానే కుముదం కంగారుగా "ఎక్కడికి వెళ్లారు? ఎందుకింత ఆలస్యం?" అని గబగబ ప్రశ్నలు వేస్తుం దనుకున్నాడు. కాని కుముదం ఏమీ తొణకలేదు.

“వడ్డించనా ? - ఏమైనా ఆలస్యం ఉందా ?” అని మాత్రం అన్నది.

“అబ్బే - ఏం లేదు ... వస్తున్నాను. ఆకలి లేదు గాని ...!” అని తాత్సారంగా అంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు.

భోజనం చేసేప్పుడు కూడా ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఊరికే కావలసినవి వడ్డిస్తూ ఊరుకుంది. ఆ మౌనంలోనే ఆతనికి అర్థమౌతూంది: తుఫాను రేగిందని. ఉండబట్టలేక తనే మొదలెట్టాడు ఉపోద్ఘాతం:

“ఆఫీసులో అంతా సినిమాకి వెళ్తుంటే నేనూ వెళ్లాను. బలవంతం చేశారు. 'మొన్న ఒకతనికి ఏదో ప్రైజొచ్చిందిలే. అతను అందరినీ తీసుకువెళ్ళాడు” అన్నాడు.

కుముదం జవాబు చెప్పలేదు, కావలసినదేమో వడ్డించి మాట్లాడకుండా లోపలికి వెళ్ళింది. అయిదునిమిషాల తరువాత ఓ చిన్న ప్రశ్న వేసింది:

“పద్మజ కూడా వచ్చిందా ?”

“ఆఁ !” అని ముభావంగా అన్నాడు. ఈసారి అతనికి కోపం వచ్చింది. ఏమిటా ప్రశ్న ! పద్మజ తన ఆఫీసులో పని చేయటం తన తప్పా? అందరూ వెడుతోంటే ఆమెను మాత్రం రావద్దని తానెలా చెప్పుతాడు ? కోపంతో రెండు ముద్దలు గబగబ మింగేశాడు. ఏం మాట్లాడలేదు. లేవబోతుంటే ఆమె అన్నది:

“మా నాన్న వచ్చారు. రేపు పొద్దున్నే వెళ్ళుతున్నాము. మీకు తెలుసునుగా ?”

అతని గుండె గతుక్కుమన్నది. ఆమె మాట్లాడిన మూడు మాటల్లోని ధ్వని అతని కర్థమైంది. "నేను రేపు వెళ్ళిపోతున్నాను. మళ్ళీ ఇప్పట్లో రానుగదా ఈ ఒక్క రోజు ఎందుకు ఆలస్యంగా రావాలి? నాకు ఇష్టంలేదని తెలిసి పద్మజతో ఎందుకు వెళ్ళాలి?" అని ఆమె మౌనం ప్రశ్నిస్తున్నది.

దీనికి తను సంజాయిషీ చెప్పుకోగలడు. తను కావాలని వెళ్ళలేదుగదా! కాని, ఆమె జవాబు చెప్పే అవకాశం ఎప్పుడూ ఇయ్యదు. ఎప్పుడూ అంతే!

"తమలపాకులు వేసుకుంటారా?"

"అక్కర్లేదు"

—అంతే. ఆ రాత్రి అంతటితో ముగిసింది.

తెల్లవారి పెట్టెసర్దుకుంటూ ప్రయాణ సన్నాహంలో వుండిపోయింది ఆమె. ఆరేళ్ళబట్టి ఎరిగున్న మనిషి తననింత మాత్రం అర్థంచేసుకోలేకపోయిందన్న బాధతో అతనుండిపోయాడు. వెళ్ళేటప్పుడు కూడా, ఆమె అతనిని పలకరించలేదు. మామగారు మాత్రం, బండీ అదీ సిద్ధంచేయించి, తనతో చెప్పాడు.

"వెళ్ళివస్తాం నాయనా! సెలవు దొరికితే ఓసారి రావాలి" అని.

కృష్ణారావుకి ఏమీ తోచలేదు. అప్పుడే అతని హృదయంలో ఏదో శూన్యత ఆవరించుకున్నది. "ఉండండీ నేనూ వస్తాను స్టేషనుదాకా!" అన్నాడు. తొందరగా ఒక్క అంగలో వంకెన చొక్కా తీసుకొని, తనూ బండి ఎక్కాడు.

స్టేషనులోనైనా కుముదం మౌనం వదలి చిరునవ్వుతో వీడ్కోలంటుందేమో ననుకున్నాడు. ఆమె పలకకపోయినా తనే పలకరించి సంతోషంగా ఆమెను సాగనంపాలనుకున్నాడు. కాని అల్లా ఏమీ జరుగలేదు. స్టేషనులో అడుగు పెడుతూనే ప్రకాశరావు ఎదురైనాడు.

"ఏమోయి! ఇల్లా వచ్చావు? ఓహో! మీ ఆవిడ పుట్టింటికెడుతోందేమిటి? ఆయన మీ మామగారా?" అని అందుకున్నాడు. ఇక ఆ తరువాత రైలు కదిలేవరకు తనని వదలనే లేదు.

"నెహ్రూ వస్తాడుటగా – ఎల్లుండి?"

"ఊ! వస్తాడు కాబోలు" ఇప్పుడా సంగతి ఎవరికి పట్టింది. కాని, ప్రకాశరావు మాత్రం విడిచిపెట్టలేదు. అదే ధోరణిలో రాజకీయాలు మాట్లాడుతూ, తన అభిప్రాయాలు చెబుతూ గడిపేశాడు. ఆఖరికి రైలు కదలబోతుండగా తనే తప్పించుకుని ఎల్లాగో కుముదం పెట్టెదగ్గరికి చేరుకున్నాడు. అంతకు ముందే కొన్న మల్లిదండ ఒకటి ఆమె చేతికిచ్చాడు. ఆమె పువ్వులు అందుకుని బల్లమీద పెట్టేసింది. వాటికేసి చూడలేదు ... రైలు కదిలిపోయింది.

అంతే! అదే బాధ. ఆమె తనమీద నిష్ఠూరం మోపి, మౌనంగా వెళ్ళిపోబట్టి తనకి హృదయంలో ఏదో శూలం గ్రుచ్చుకొన్నట్లు ఇంత బాధ! మామూలుగా నవ్వుతూ, కబుళ్లు చెప్తూ వీడ్కోలనివుంటే ఇంత బెంగవుండేది కాదు. కాని ఏం జేస్తాడు! ఆమె స్వభావమే అంత. ఈ కాస్సేపూ గడిచిపోతే ఇంక ఇంత బాధవుండదు. రేపు ఆమె

మనస్సు మారవచ్చు. ఆమె ఉత్తరం వ్రాయవచ్చును. కాని ఇవ్వాళ, ఈ కాస్సేపు ఈ బాధ. ఓర్చుకోవడం ఎట్లా?

ఆశ్చర్యం! ఆరేళ్ళ క్రిందట ఇల్లాగే అసలు మళ్ళీ కలుసుకుంటామన్న ఆశకూడా లేకుండా, విడిపోతున్నప్పుడు కూడా, ఆమె ఇదే విధంగా ముక్తసరి మాటలతో మౌనంగా అతన్ని పంపించివేసింది.

"మీ నాన్న కట్నంలేని పెళ్ళికి ఒప్పుకోరుగా?" అన్నది అంతే!

ఆ ఎత్తిపొడుపుతో మళ్ళీ పల్లెత్తుమాట అనకుండా సాగిపోయింది. నిజమే! అప్పట్లో తండ్రికి ఎదురు తిరగగలుగుతాననే ధైర్యం అతనికి సుతరామూ లేదు. అందుకనే ఆమె వ్యంగ్య వాక్యాలకి నోరు మెదపలేక బాధపడుతూ ఊరుకున్నాడు. అయితే అదృష్టం బాగుండి అటు తరువాత అన్ని సమస్యలు, వాటంతటవే, విడిపోయినాయి. తాను ఆఖరికి కుముదాన్ని పెళ్ళిచేసుకోగలిగాడు.

కాని, ఆవేళ ఆమె అతన్ని పంపించివేసినప్పుడెంత పరితపించాడో, ఈరోజు అంతే బాధపడుతున్నాడు. అప్పుడేమని తనకు తానే ఓదార్చుకున్నాడో ఇప్పుడూ అదేమాట అనుకుంటున్నాడు: ఈ రోజు గడిస్తే!

అబ్బ! తల పగిలిపోతోంది. ఒక కప్ కాఫీ తాగితే! హాయిగా కాఫీ త్రాగి సిగరెట్ కాలిస్తే! అన్ని బాధలకీ అతనికి తెలిసిన మందు అది ఒక్కటే. చేతిలో పేపరు బల్ల మీద పారేసి జేబులో సిగరెట్టు పెట్టె తడుముకుంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు. మండువాగదిలో లక్ష్మి కూర్చుని చదువు

కుంటోంది. చుట్టూ పుస్తకాలు పడివున్నాయి. నిద్రలేక కళ్లు ఎర్రబడినట్లున్నాయి. పుస్తకం చూసి, నోటుబుక్కులో ఏమిటో రాసుకుంటోంది.

"లక్ష్మి! ఒక కప్ కాఫీ చేసిపెడతావా?" అని అడుగుతూ ఎదురుగా వెళ్ళి గడపమీద కూర్చున్నాడు.

"బాబోయ్! ఇప్పుడు నావల్లగాదు; నాకు మధ్యాహ్నం పరీక్ష వుంది తెలుసా!" అంది. మళ్ళీ జాలిపడి "వెళ్ళి అమ్మనడుగు" అన్నది.

"మధ్యాహ్నం పరీక్షయితే, ఇప్పుడు కాఫీ చెయ్యటానికేం?" అన్నాడు వెటకారంగా.

"సరేలే! చదువుకోవాల్లేదాయేం! ఇవ్వాళేగా! ఈ ఒక్కరోజు గడిచిపోతే రేపటినుంచి ఏబాధా లేదు ... పరీక్ష ముందర యెల్లా వుంటుందో ఏమన్నా తెలుసా నీకు? సరిగ్గా నూట ఆరు డిగ్రీల జ్వరం వచ్చినట్లుంటుంది" అన్నది బడాయిగా.

కృష్ణారావు నవ్వుకున్నాడు. తనకేం తెలుసు! పరీక్ష అంటే ఏమిటో తెలియకుండానే ఎమ్. ఏ. బి. ఎల్. పాసైనాడుగదూ!

లక్ష్మి మళ్ళీ అన్నది. "అన్నయ్యా! ఈ లెక్క కొంచం చేసిపెడతావా? ఎంత తంటాలుపడ్డా రావడంలేదు".

"అమ్మయ్యో! నేను లెక్కలు వదిలిపెట్టి చాలా రోజులైంది. నన్ను చంపకు" అన్నాడు. లక్ష్మి నవ్వుతో, తన పుస్తకాల్లో మునిగిపోయింది. అతను సిగరెట్ ముట్టిద్దామా, వద్దా అని ఆలోచిస్తూ అట్లాగే కూర్చుండిపోయాడు.

ఉన్నట్టుండి, ప్రక్క ఇంటినుంచి సంగీతం వినిపించింది. "సస రిరి గగ మమ..." హార్మోనియమ్ మ్రోగుతోంది. లక్ష్మికి వెర్రెత్తినట్లయింది.

"అబ్బబ్బా! ఈ అమ్మాయి సరిగా రోజూ నేను చదువుకునేటప్పుడే మొదలెడుతుంది" అని విసుక్కున్నది.

"సరేలే, బాగానే వుంది. పాపం! ఆ అమ్మాయి నేర్చుకుంటోంది" అన్నాడు అతను నవ్వుతో.

"ఊఁ... ఇవ్వాళ ఒక్కరోజు ఊరుకోకూడదూ? అయినా ఆ అమ్మాయికి సంగీతం వస్తుందన్న ఆశ నాకేమీ లేదు" అన్నది కటువుగా.

"సరే! నీవు పరీక్ష అవుతావన్న ఆశగూడ ఆ అమ్మాయికేమీ లేదేమో!" అన్నాడు అతను కొంటెగా.

లక్ష్మి చురచుర చూసింది. అతను నవ్వుకుంటూ, వంట ఇంటివేపు వెళ్ళాడు.

'అమ్మా!'

తల్లి పోపుల పెట్టెలో దేనికోసమో తడుముకుంటున్నది. వంటిల్లు అంతా చిందరవందరగా, అరణ్యంలాగా వుంది. అమ్మ ముఖం అలసిపోయి వాడినట్లున్నది. మండని పొయిలోనుంచి పొగ గది అంతా వ్యాపిస్తున్నది. అతనిని చూడగానే ఆవిడ కంగారుపడుతో అన్నది. "అప్పుడే టైమయిందా ఏంరా నాయనా!"

"అబ్బే... లేదమ్మా!"

జిగినా పజిల్‌లా వున్న ఆ వంటిల్లు, అలసిపోయిన ఆమె ముఖము చూడగానే "నాకో కప్ కాఫీ కావాలి చేసి

పెట్టు"మని అడగటానికి అతనికి నోరు రాలేదు. అమ్మ కేసి జాలిగా చూస్తూ వుండిపోయాడు.

"రామాయమ్మ రాలేదా అమ్మా?" అన్నాడు.

"లేదురా ... వాళ్ళబ్బాయికింకా జ్వరం తగ్గలేదుట. రేపు వస్తానన్నది" అని పోపు వేయిస్తూ చెప్పింది తల్లి.

"అయిపోయింది. ఇంకో అయిదునిమిషాల్లో వడ్డిస్తాను" అని మళ్ళీ అన్నది.

కృష్ణారావుకి తల్లిమీద అపరిమితమైన ప్రేమ, జాలి, ముంచుకొచ్చినాయి. పాపం, ఈ సంసారభారం నెత్తిన వేసుకుని ఎన్నాళ్ళనుంచి ఎంత కష్టపడుతున్నది. అయినా ఆమెకు తాను ఏవిధంగానూ సహాయంచేయలేకపోతున్నాడు. ఏవిధంగాను ఆమె శ్రమ దూరంచేయలేదు. నిస్సహాయంగా తల్లి కేసి చూశాడు. తల్లి కొడుకుభావం గ్రహించింది. సముదాయిస్తున్నట్లన్నది:

"ఇవ్వాళ ఒక్కరోజే గదరా! ఈ ఒక్కపూటా! గడిస్తే రేపు రామాయమ్మ తప్పకుండా వస్తుంది."

కృష్ణారావు ఏం మాట్లాడలేదు. మెల్లిగా అడుగులు వేస్తూ అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు. మనస్సు ఇంకా కలత పడుతూనే వుంది. కుముదం ఇంత పట్టుదల మనిషని అనుకోలేదు!

బల్లదగ్గర కూర్చుని పరధ్యాన్నంగా, ఆరోజువచ్చిన ఉత్తరాలు చూడడం మొదలెట్టాడు.

ఇంతలో, విశ్వపతి వచ్చాడు. గబగబ మోపెడు కాగితాల కట్టలు తీసి విసురుగా బల్లమీద పారేసి అతని

ప్రక్క కుర్చీలో చతికిలపడ్డాడు. ఆ వాలకం చూసి కృష్ణా రావుకు నవ్వొచ్చింది.

"ఏమిటీ అంత ఆయాసపడుతున్నావ్?" అని ప్రశ్నించాడు.

విశ్వపతి విసుక్కుంటూ జవాబు చెప్పాడు:

"ఏముందీ! మేనేజరుగారు సాయంకాలం బండిలో బెంగుళూరు వెళుతున్నారు. ఈ కాగితాలన్నీ ఇవ్వాళే సరి చూసి ఆయన చేత సంతకం పెట్టించుకోవాలి!" అన్నాడు.

"ఓహో! అదా!" అన్నాడు కృష్ణారావు.

ఒక్క నిమిషం ఊరుకుని మళ్ళీ అన్నాడు విశ్వపతి — "పోనిద్దూ, ఇవ్వాళ కాస్త పడితే, ఆయనెల్లాగు ఊరికెడు తున్నాడుగదా! ఇంకా పదిహేనురోజులుదాకా — హాయిగా నిద్రపోవచ్చు...ఈరోజు కాస్తాగడిస్తే" అంటూ, తన్నుతాను ఓదార్చుకున్నాడు.

"అయితే, ఎందుకూ ఇప్పుడు మేనేజరు బెంగుళూరు వెళ్ళడం?" అని కుతూహలం లేకపోయినా, ఏదో అడగాలని అడిగాడు కృష్ణారావు.

"ఎందుకేమిటోయ్! ఆయనకేం — సరదాగా తిరిగొ స్తాడు. శృంగార పురుషుడు" అన్నాడు విశ్వపతి వ్యంగ్యంగా.

మేనేజరు ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడల్లా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడడం ఆఫీసులో అందరికీ అలవాటే. ఆయన చరిత్ర అంత మంచిదిగాదని అనుకోడంలో అందరికీ, ఒకవిధమైన తృప్తి. ఒక వేళ ఆయన క్రింద పనిచేయవలసివచ్చిన ఖర్మానికిది ఒక విధమైన ప్రతీకారమేమో!

కృష్ణారావుకి మాత్రం ఇటువంటి సంభాషణ ఎప్పుడూ నచ్చదు. అతను విశ్వపతి మాటలు విననట్లు ఊరుకున్నాడు. ఆ కాగితాల కట్టలలో తనవంతు కాగితాలు తీసుకొని అందులో మునిగిపోయాడు.

సాయంత్రం సముద్రపు ఒడ్డునుంచి సైకిలుమీద ఇంటి త్రోవ పట్టాడు. పౌర్ణమి కావటంచేతనేమో, ఎగసి ఎగసి పడే అలల హోరు భయంకరంగా ఎంత దూరానికో వినిపిస్తున్నది. గాలి జోరుగా వీస్తున్నది. సైకిలు వంకర్లు తిరుగుతోంది గాని, ఆ చల్లగాలికి అతని హృదయం కొంత చల్లబడ్డది.

ఇంటికి వచ్చి, గేటు తీసి సైకిలు లోపల పెడుతోంటే, అనంతాచార్యులుగారెదురుపడ్డాడు – మందుల సంచితోసహా. కృష్ణారావు కొంచెం ఆగి అన్నాడు:

“ఏమండీ, ఎట్లావుంది తాతయ్యకి?”

అనంతాచార్యులుగారు, గంభీరంగా ఆలోచిస్తూ అన్నారు: “ఇవాళ మాత్రం కొంచం బలహీనంగా ఉన్నారు. మందు ఇచ్చాను. ఇవ్వాళ కాస్త గడిస్తే ఇంకేం ఫరవాలేదు. అయినా కాస్త జాగ్రత్తగా వుండండి. రేపు మళ్ళీవచ్చి చూస్తాను”– అంటూ సంచీ ఊగించుకుంటూ సంతృప్తితో వెళ్ళిపోయాడు.

కృష్ణారావు ఏమీ కంగారుపడలేదు. ఇది మామూలే. అనంతాచార్యులు, ‘ఇవ్వాళ జాగ్రత్తగా వుండండి. ఇవ్వాళ కాస్త గడిస్తే–’ అంటూనే మూడేళ్ళనుంచి గడుపుకు వస్తు

న్నాడు. అయినా సైకిలు లోపల పెడుతూనే తాతయ్య దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

"ఏం తాతయ్యా! ఎల్లా వుంది.?"

"ఏదో వుంది. ఎట్లావుం దేమిటి?" అంటూ తాతయ్య నిస్సారంగా జవాబు చెప్పాడు. కృష్ణారావు అక్కడే మంచం దగ్గర కూర్చున్నాడు. ఏవో కబుర్లుచెబుతూ, కాస్సేపటికి తాతయ్య అన్నాడు:

'మనుమరాలు ఊరికి వెళ్ళినట్లుందే? ఇంట్లో ఏమీ సందడిలేదు!' కృష్ణారావుకి మళ్లా ఒక్కసారి బెంగ ముంచుకొచ్చింది. ఇల్లంతా బావురుమన్నట్లు తోచింది. తాతగారి ప్రశ్నకు సమాధానంగా "ఆఁ" అంటూ అక్కడినుంచి లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

స్నానంచేసి డాబామీదకు వెళ్ళాడు. అప్పుడే ప్రొద్దు వాలుతోంది. పడమటివేపు కందగడ్డలాంటి సూర్యబింబం మబ్బుల్లోంచి సగంమాత్రమే కనిపిస్తోంది. ఆకాశమంతా 'ఈరోజు అయిపోతోం'దని ఎర్రని సిరాతో వ్రాసినట్లుంది. నిలువుగా ఎదిగిన కొబ్బరిచెట్లమీద ఎర్రని కాంతి మిలమిల మెరుస్తున్నది. ప్రశాంతమైన ఆ సంధ్య మనస్సు కేదో హాయిని చేకూరుస్తున్నది.

ఆశ్చర్యం! ఎంతమంది ఈ రోజు గడిచిపోవాలని కనిపెట్టుకు కూర్చున్నారు! ప్రొద్దుటినుంచి ఎంతమంది నోటి నుంచి అదే మాటలు విన్నాడో! పరీక్ష వ్రాయలేక లక్ష్మి, పని చేసుకోలేక అమ్మ — అందరికీ ఒక్కటే ఆలోచన వెర్రి గాని ఈరోజు గడిచిపోతే, ఇంకో రోజు రాదూ? ఈ పరీక్ష

అయిపోతే ఇంకో పరీక్ష రాదుగాబోలు! అతనికి నవ్వొచ్చింది.

కుముదం వెళ్ళిపోయిన బెంగ అప్పటికతనికి కొంచెం అలవాటయింది. ప్రొద్దున్న సూదిమొనలా గ్రుచ్చుకొని వేధించిన బాధ అప్పుడు బండబారి మనస్సు కొకవిధమైన నిర్వికారత కలిగించింది.

చూస్తుండగానే, ప్రొద్దువాలి, చీకటిపడి, వెన్నెల వచ్చింది. వెన్నెట్లో ఆకాశాన తెల్లని మబ్బులు దూదిపిండెల్లా అటూ ఇటూ కదులుతూ ఒకదాని నొకటి హత్తుకొంటున్నాయి. ఇందాకటి సంధ్య బాగున్నదో, ఇప్పటి వెన్నెలే బాగున్నదో, కృష్ణారావు నిర్ణయించుకోలేకపోయాడు. కాని, ఈ రాత్రి గడిచిపోతుంది. చూస్తూవుండగానే తెల్లవారిపోతుంది. మళ్ళా ఉదయిస్తోన్న సూర్యుడు ఎదురౌతాడు.

అతనికి విచారమేసింది. అమ్మో! ఇంత అందమైన రోజు గడిచిపోతుందా!!

క్రిందనుంచి తల్లి కేకేసింది. "నాయనా! టెలిగ్రాం వచ్చింది!" గబగబ క్రిందకు వెళ్ళి టెలిగ్రాం విప్పి చూసుకున్నాడు. "ఏం లేదమ్మా, మీ కోడలు సుఖంగా చేరిందట అంతే!" అని ఆతృతగా ఎదురుచూస్తున్న తల్లితో చెప్పి మళ్ళా మేడపైకి వెళ్ళాడు.

"ఇప్పటికి ఆతని మనస్సు నిర్మలమైన సరస్సువలె ఉప్పొంగింది. కుముదం టెలిగ్రాంలో మూడు ముక్కలే ఉన్నాయి. "కులాసాగా చేరాను – ఉత్తరం రాస్తారా?"

అంతే. కాని, అప్పుడామె ఆరు పేజీలు వ్రాసినా ఆతని కంతకంటె ఎక్కువ ఆనందం కలిగివుండేది కాదు.

అతని కాక్షణంలో ఆమెమీద ప్రేమ కట్టలు త్రెంచుకు పొంగి వచ్చింది. సంతోషంతో కన్నులు మూతపడ్డాయి. అల్లాగే నిద్రపోయాడు.

ఆ నిద్రలో, ఆనందంలో, ఆ రోజు గడిచిపోయింది.